

θον ἐκάστοτε εἰς δισεκατομμύριον καὶ ὡς ἐκ τούτου τινὲς ἴσως χαρακτηρίσωσιν αὐτὰ ὡς φαντασμαγορίας. Πᾶς τις ἐν τούτοις, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ οἰανδήποτε ἀρεστὴν ἔκπτωσιν συμφώνως πρὸς τὸ ἐλλείπον αὐτῷ θάρος, τὴν καλὴν θέλησιν ἢ τὴν μυωπίαν του.

Τὰ οὗτω μειωθέντα ποσὰ τῶν ὑπολογισμῶν ἡμῶν θὰ παραμείνωσιν πάντοτε ὑλιγιώδη καὶ ἐπαρκέστατα ὅπως ἐμπνεύσωσιν εἰς ἡμᾶς πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος, τὴν οἰκουμένην αὐτῆς εὐρωστίαν καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος αὐτῆς.

Τοῦτο δὲ κατὰ τοσοῦτο μάλλον, καθόσον ἐκτός τῶν παρ' ἡμῶν ἐκτεθέντων τρόπων ἐμπλουτισμοῦ καὶ ἀννψώσεως τῆς δραχμῆς ὑπάρχουσι καὶ πλείστοι ἄλλοι τοιοῦτοι διὰ τοὺς ὁποίους τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐρεῦνης ὀφείλουσι νὰ λάβωσιν οἱ σχετικῶς ἀρμοδιώτεροι ἡμῶν.

Ἡ πραγματοποίησις αὐτῆ τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν πλοῦτου ἀποτελεῖ ἐκτενέστατον πρόγραμμα, οὐτινος τὴν ἐναρξιν πρὸς ἐκτέλεσιν δὲν δικαιοῦμεθα ν' ἀναβάλωμεν ἐπὶ πλέον. Ἐὰν ἐπιθυμῶμεν νὰ συγκρατήσωμεν τὰ ἀποκτηθέντα καὶ ἔχωμεν τὴν ἀξίωσιν νὰ συγκαταλεγώμεθα μετὰ τῶν εὐημερούντων Κρατῶν καὶ τῶν προοδευτικῶν καὶ μὴ θνησιγενῶν ἔθνῶν ὀφείλομεν νὰ ἐνεργήσωμεν τὸ ταχύτερον. Πρὸ τοῦτο ἔχομεν πᾶσαν τὴν ἀπαιτούμενην εὐφυΐαν.

Θὰ ἔχωμεν καὶ τὸ ἀπαιτούμενον θάρος καὶ ἐπιμονήν; Τοῦτο εἶνε τὸ πρόεχον.

Ἡμεῖς κρίνοντας ἐκ παρὶ βολῆς ἀπὸ τὴν ἀδάμαστον θέλησιν καὶ τὸ θάρος, μεθ' ὧν τὸ ἔθνος ἀνέρχεται ἀπὸ αἰῶνος ἤδη τὴν ἀνωφέρειαν τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τοῦ μεγαλείου αὐτοῦ, ἔχομεν τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν ὅτι τὸ αὐτὸ ἔθνος συμπληροῦν τὴν ὑπολειπομένην μικρὰν πλέον ἀνάβασιν θὰ στρέψῃ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν προσοχὴν καὶ προσπάθειαν εἰς ἔργα εἰρήνης καὶ ἐκπολιτισμοῦ καὶ θὰ ἀτενίσῃ εἰς ἐκτεταμένους ὁρίζοντας δράσεις καὶ εὐημερίας ἀνακορῶσιν μετ' αὐτοπεποιθήσεως «Τὸ μέλλον μοι ἀνήκει».

ΤΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ ΕΝ Τῷ ΝΕῷ ΣΧΕΔΙῷ ΤῶΝ ΑΘΗΝῶΝ

Κατὰ τὰς περὶ Τμημάτων πόλεων θεωρίας τὸ βιομηχανικὸν εἶναι τὸ Τμήμα ἐν τῷ ὁποίῳ ὀφείλουσιν ὑποχρεωτικῶς νὰ ἐγκατασταθῶσιν αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, τὸ μὲν χάριν αὐτῆς τῆς

πόλεως, διὰ λόγους ὑγιεινῆς καὶ ὠφαιότητος, τὸ δὲ χάριν αὐτῆς τῆς βιομηχανίας, διὰ νὰ καταστῇ δηλαδὴ δυνατὴ οἰκονομικῶς ἡ ἐγκατάστασις τῶν τεχνικῶν ἐκείνων μέσων (ὁδοί, σιδηρόδρομοι, διώρυγες, διοχευσεῖς κλπ.) διὰ τῶν ὁποίων αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις θὰ δυνηθῶσι νὰ φθάσωσι τὸ ἀνώτατον ὄριον οἰκονομικῆς ἀποδόσεως. Ὡς ἐκ τῶν ἀπαιτούμενων εἰδικῶν τούτων ἐγκαταστάσεων, κυρίως ὁμως διότι πρέπει νὰ εὐρίσκειται ἔξω τῆς πρὸς τὴν πόλιν φορᾶς τῶν κυριαρχούντων ἀνέμων ἡ περιοχὴ ἐν ἣ πρέπει νὰ ἐγκατασταθῇ τὸ ἐν λόγῳ Τμήμα δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ἀποτελῇ πραγματικῶς τμήμα τῆς πόλεως, κατ' ἀνάγκην ἄρα θὰ ἀποτελῇ προάστειον αὐτῆς.

Ἡ ἴδρυσις ὁμως τοῦ προαστείου τούτου ὀχι μόνον εἶναι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἔργον δαπανηρὸν διὰ τὰς ἀπαιτούμενας εἰδικὰς ἐγκαταστάσεις καὶ τὴν σπατάλην χώρου, ἀλλὰ προκαλεῖ συγχρόνως καὶ τὴν γέννησιν δλοκλήρου ἀλύσεως ζητημάτων ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύνδεσιν τοῦ Σχεδίου τῆς πόλεως τὰ ὁποῖα θὰ δεσμεύουσι τὸν συνθέτην—σύνδεσις τοῦ προαστείου μετὰ τῆς πόλεως, διάταξις τῶν ἄλλων Τμημάτων τῆς πόλεως οὐμβιβαζομένη πρὸς τὴν γειτονίαν τοιοῦτου προαστείου, ἐργατικοὶ συνοικισμοὶ κλπ.

Πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἐξετασθῇ προηγουμένως ἂν ἡ ἴδρυσις τοῦ προαστείου αὐτοῦ ἀναποκρίνεται εἰς ἀναπόδραστον ἀνάγκην ὑπάρχουσαν, ἢ τοῦλάχιστον μέλλουσαν κατὰ πρόγραμμα ἢ σπουδαίως βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῆς πόλεως.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ δεύτερον ἡ γειτονία τοῦ μεγάλου βιομηχανικοῦ κέντρου Πειραιῶς θὰ καθίσταται κωμικὸν τοιοῦτον πρόγραμμα. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην αὐτὴ δὲν ὑφίσταται. Διότι τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν Ἀθῆναις εἶναι μικροβιομηχανία καὶ βιοτεχνία ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι εἶτε εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ὑπάρχωσιν εἰς πᾶσαν περιοχὴν τῆς πόλεως, διότι τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν σχεδὸν καθημερινὴν καὶ ἐπείγουσαν ἀνάγκην ἔχουσιν οἱ κάτοικοι αὐτῆς (χειροτέχναι, σιδηρουργοί, ξυλουργοί, ὕδραυλικοὶ κλπ.) εἶτε εἶναι ἀδύνατον, νὰ εὐρίσκωνται ἔξω τοῦ ἐμπορικοῦ τμήματος τῆς πόλεως καὶ χωριστὰ ἢ ἀρκετὸν ἀπέχουσαι τοῦ κυρίου πρατηρίου, διότι θὰ καθίστα προβληματικὴν τὴν ὑπαρξίν των καὶ θὰ παρήλλαξε τὸν τύπον τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ σχετικῶς καλλιτεχνικῆς εἰς καθαρῶς βιομηχανικὴν (ῥαφεῖα ὑποδηματοποιεῖα, γυναικεία ἀμφιέσεις κλπ.), πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καλῶς ἢ κακῶς δὲν θὰ ἦτο ἐπιθυμητὸν ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου κοινου· ἐν ᾧ ἄλλαι εἶναι ὑποχρεωμέναι νὰ προσφέρωνται πρόχειραι, διότι ἄλλως, ὡς μὴ

πρώτης ανάγκης, αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ἤθελον περιορισθῆ εἰς βάρος τῆς ἐκπολιτιστικῆς προόδου τοῦ τόπου (καλλιτεχνικά, ἐργαστήρια, τυπογραφεία κλπ.).

Τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας ὡς τὰ ὀχληρότερα εἰς τοὺς κατοίκους εἶναι ἀνάγκη νὰ περιορισώμεν εἰς ὀρισμένα σημεῖα ἐντὸς ἐκάστης περιοχῆς τῆς πόλεως καὶ κατὰ τρόπον ὅστε ἢ ἐνόχλησις νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον αἰσθητή. Τοῦτο θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν τελείως διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν ἐντὸς μεγάλων συνοικιακῶν ἀγορῶν, κτιζομένων ἐπίτηδες μετὰ εἰδικῶν περιπτέρων ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῶν διὰ τὰ ἐν λόγῳ ἐργαστήρια. Τὸ μέγεθος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν συνοικιακῶν αὐτῶν ἀγορῶν ὡς καὶ τὸ μέγεθος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν διαμερισμάτων τῶν ἐσωτερικῶς αὐτῶν περιπτέρων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θέσεως τῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς ὑπολογιζομένης πυκνότητος ἢ βαθμοῦ ἐντατικότητος ἐκμεταλλεύσεως τῶν γηπέδων ἐκάστης περιοχῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐργαστήρια τῶν τῆς δευτέρας κατηγορίας μικροβιομηχανιῶν, τῶν ἐμποροβιομηχανιῶν, δύνανται νὰ εὐρίσκωνται ἐν αὐτῷ τῷ Ἐμπορικῷ Τμήματι, τηρουμένων σχετικῶν τινῶν ὅρων ὑγιεινῆς ὄχι μόνον χάριν τοῦ ἐργαζομένου προσωπικοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν περιοικῶν. Τὰς αὐτὰς προφυλάξεις λαμβάνοντες δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὰ ἐργαστήρια τῆς τρίτης κατηγορίας ἐντὸς τῆς πόλεως χρησιμοποιοῦντες οἰκοδομικὰ τετράγωνα ὑπερβολικῶν τυχόν διαστάσεων.

Αἱ ἀπομένουσαι ἐλάχιστοι κύρια βιομηχανία ἔχουσιν ἐγκατασταθῆ ὅπου ἐκάστη, ἕνεκα λόγων ὀφειλομένων οὐχὶ εἰς ἐμπορικὸν ὑπολογισμὸν, ἀλλ' εἴτε εἰς τὰς προσωπικὰς διαθέσεις τοῦ βιομηχάνου (ἐργοστάσιον Μαντζούνη) εἴτε εἰς εἰδικοὺς λόγους τεχνικοὺς (εἰδικὴ ποιότης ὕδατος Πατησίων) εἴτε εἰς τὴν εὐκόλον στρατολογίαν τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, διότι εἰς πλείστας περιπτώσεις ἢ ἐν τοῖς ἐργοστασίοις ἐργασία (ὑφάντρια), θεωρεῖται, σήμερον τοῦλάχιστον, ὡς τι πάρεργον, προσφερομένη μόνον διότι εἶναι πρόχειρος, ὡς γειτονικός, ὁ τόπος τῆς ἐργασίας. Ἐὰν τὰ περιστάτικα ταῦτα θεωρηθῆ ὅτι δύνανται νὰ μὴ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι αἱ ἀνάγκαι αὐταὶ δύνανται νὰ ἰκανοποιηθῶσι ὅπουδήποτε ἐγκαθισταμένων τῶν ἐργοστασίων, τότε μόνον θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ σκέψις περὶ ἰδρύσεως εἰδικοῦ Τμήματος, χωρὶς τοῦτο νὰ ἔχη ἀποτέλεσμα τὸν περιορισμὸν τῆς βιομηχανικῆς ἐπιδόσεως.

Καὶ τούτου ὅμως ἐπιτυγχανομένου αἱ ἐπιχειρήσεις αὐταὶ εἶναι τόσον ὀλίγαι ὅστε νὰ μὴ ἐπιτρέπηται σκέψις ἰδρύσεως τοιούτου πολυδα-

πάνου καὶ ἄλλως ἀνεπιθυμητοῦ Τμήματος, τόσῳ μᾶλλον ὅσον ὀκτὼ μόλις χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ Γεωμετρικοῦ Κέντρου τῆς πόλεως εὐρίσκεται τὸ Ἐπίγειον, ὅπου διὰ τὴν συγκέντρωσιν σήμερον ἐν αὐτῷ πλέον τοῦ ἡμίσεως τῆς βιομηχανίας τῆς χώρας, κατ' ἀνάγκην θέλει ἰδρυθῆ εἰδικὸν Βιομηχανικὸν Τμήμα (Ἀθ. Πειρ. σελ. 62,122) οἰαδήποτε λύσις καὶ ἂν δοθῆ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ λυμένου, καὶ εἰς τὸ ὅποιον δύνανται νὰ ἐγκατασταθῶσι τὰ ἐργοστάσια τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ συμφεροτάτους ὅρους διὰ τε τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὴν πόλιν. Διότι ταύτης μὲν θὰ ἐμείου τὰς δυσχερείας τῆς συντάξεως καὶ δαπάνης ἐφαρμογῆς τοῦ Σχεδίου τῆς, ἐκείνων δὲ θὰ ἠλάττου εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰς στείρας δαπάνας ἐκμεταλλεύσεως, διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν ἐπ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἀφειρησίας καὶ τῶν ἀπαβαθρῶν τῶν συγκοινωνιῶν, χειρσαίων καὶ θαλασσίων, πρὸς ἅπασαν τὴν ὑφήλιον. Τοιοῦτον δὲ εὐεργέτημα οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ παράσχη Βιομηχανικὸν Τμήμα ἰδρυσόμενον ἐν Ἀθήναις.

Κατὰ τῆς τοιαύτης λύσεως ἀντετάχθη ἐν τῷ Ἀνωτάτῳ Τεχνικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Κράτους ὅτι αἱ ἐν λόγῳ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ εὐρίσκωνται παρ' αὐτὴν τὴν ἀγορὰν καταναλώσεως. Ἡ ἀντίρρηση θὰ ἦτο ὀρθῆ ἰσχυρῶν ἐὰν αἱ Ἀθηναὶ θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὁ μόνος τόπος καταναλώσεως τῶν προϊόντων τῶν ἐργοστασίων τούτων καὶ δεύτερον ὅτι ἡ διαφορά ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ Πειραιῶς παρ' ὅσον ἀπὸ τῶν ἐργοστασίων πρὸς τὸ σημεῖον καταναλώσεως τῶν προϊόντων τούτων, ἦτοι πρὸς τὸ Ἐμπορικὸν Κέντρον, εἶναι ἢ θὰ εἶναι τόσον μεγαλυτέρα, ὅστε ἡ δαπάνη μεταφορᾶς νὰ ἐπιβαρύνῃ καταδραστηρικῶς τὸ προϊόν.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ἢ βιομηχανικῆ ἐπιχειρήσις ἢ ὅποια θὰ ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ $\frac{1}{20}$ μόλις τῆς Ἐθνικῆς Ἀγορᾶς, εἶναι καταδικασμένη νὰ ναυαγήσῃ εἰς τὴν πρώτην ἐμφάνισιν ἐνὸς ἀνταγωνιστοῦ.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ δεύτερον, ἢ ἀπὸ Πειραιῶς ἀπόστασις μόλις εἶναι διπλασία τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν πρὸς τὸ μέλλον βιομηχανικὸν προάστειον, εἴτε ἐν «Μύλλοις» ἢ ἐν τῷ ἰδρυθῆ, εἴτε ἐν θέσει «Ταῦρος». Διὰ τὴν ἀκριβῆ μάλιστα ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἢ δαπάνη μεταφορᾶς πρώτων ὑλῶν καὶ κανοίμου ὕλης ἀπὸ τοῦ Ἐπινείου, ἢ πρὸς τοῦτο μεταφορὰ τῶν εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα ἀποστελλομένων προϊόντων, ἐπὶ πλέον δὲ ὅτι τὸ σπότης θέσεως Ταῦρος πρὸς τὸ Ἐμπορικὸν Κέντρον διάστημα εἶναι τὸ ἐπιπονότερον τῆς ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας διαδρομῆς.

Ἡ μόνη σημαντικὴ ἐπιβάρυνσις τῶν βιομηχανικῶν τούτων προϊόντων ἀπομένει ἢ τῶν διαφυλίων τελῶν. Ἄλλ' ἢ ἐπιβάρυνσις αὕτη οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν δαπάνην παραγωγῆς τοῦ προϊόντος, ὡς φύσεως δὲ ἀπλῶς διοικητικῆς δύναται νὰ ἀρθῇ εἴτε αἰρουμένου γενικῶς τοῦ μέτρου, ὡς ἐγένετο πολλάκις σκέψις, εἴτε εἰδικῶς διὰ τὴν περίστασιν αὐτήν. Ἄλλως τε ὑποθέτωμεν ὅτι τὸ ζήτημα θὰ δώσῃ ἀφορμὴν νὰ ἐξετασθῇ ἂν τὸ Ἐπίγειον ὡς ἐξάρτημα τῆς Πρωτεύουσος μὴ ὑπάρχον καὶ μὴ δυνάμενον νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ αὐτῆς δὲν θὰ ἦτο ὀρθὸν καὶ πρακτικὸν νὰ ὑπαχθῇ καὶ διοικητικῶς εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων.

Τέλος ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομικὴν ἔψιν τοῦ ζητήματος, ἂν δηλαδὴ δυνάμεθα νομίμως νὰ ἐπιβάλλωμεν τὴν ἐν Πειραιεὶ ἐγκατάστασιν τῶν βιομηχ. ἐπιχειρήσεων ἀπαγορεύοντες τὴν ἐν Ἀθήναις, ἀναμφιβόλως δὲν δύναται νὰ γεννηθῇ ζήτημα, ἐφ' ὅσον θεωρεῖται ὅτι δυνάμεθα νομίμως ὄχι μόνον νὰ ἀπαγορεύσωμεν τὴν κατὰ βούλησιν ἐν οἰκωδῆποτε τότῳ ἐγκατάστασιν ἐργοστασίων ἀλλὰ καὶ νὰ καθορίσωμεν τὴν ἐν ὄρισμένῃ περιοχῇ ἐγκαταστάσιν τούτου.

Ὡς πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ Βιομηχανικοῦ τούτου Τμήματος, αὕτη εἶναι ἔργον συνεργασίας πλειόνων εἰδικότητων, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ὁρισθῶσιν πλὴν ἄλλων ἢ παρὰ τὸν λιμένα θέσεις ἐκάστου εἴδους βιομηχανίας, λαμβανομένης ὑπ' ὅψιν τῆς σχέσεως τούτου πρὸς τὴν προορισθησομένην χρῆσιν τῆς γειτονικῆς προκυμαίας ἢ ἀκτῆς τοῦ παλαιοῦ λιμένος (ἴδε Ἐπίγειον Ἀθηναίων Ἀρχιμήδης Ὀκτώβριος 1920), καὶ τῆς ὀχλήσεως τὴν ὁποίαν δύναται νὰ φέρῃ εἰς τοὺς κατοίκους ἢ ἐγγὺς τυχὸν πρὸς ἀστικὰς περιφερείας ἐγκαταστάσεις κατηγορίας τινὸς ἐργοστασίων ἢ θέσεις τῶν σιδηροδρομικῶν πορθημείων διὰ τὴν ἀπ' εὐθείας σύνδεσιν τῶν κατέναντι ἀλλήλων ἀκτῶν καὶ προκυμαίων τὸ πλάτος τῆς ζώνης ἢ ὁποία θὰ θεωρηθῇ ἴσως ἀναγκαῖα ἵνα ἀναδασουμένη χωρὶς διὰ διαφόρους λόγους τμήμα τῆς βιομηχανικῆς αὐτῆς περιοχῆς ἀπὸ τῆς πόλεως τὸ διὰ τοὺς ἐργατικὸς συνοικισμοὺς κατάλληλον τμήμα πόλεως, ὁ τρόπος διατάξεως τούτου, αἱ ἀναγκαῖαι ἐγκαταστάσεις δημοσίου ὠφελείας ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ τρόπος οἰκίσεως κλ., τιθεμένης ὡς ἀρχῆς διὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ὅτι δὲν πρέπει διὰ τῆς παροχῆς ἐξωτερικῶν εὐκολιῶν καὶ ἐξεζητημένων ἀνέσεων (ἄνευ τῶν ὁποίων ζῶσι καὶ θγαίνουσι ὄχι μόνον οἱ ἀγροτικοὶ ἀλλὰ καὶ τὰ $\frac{9}{10}$ τοῦλάχιστον τῶν ἀστικῶν πληθυσμῶν τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν) νὰ προκληθῇ μεγαλυτέρα ἔτι τάσις ἐποικισμοῦ ἀγροτῶν ἐπὶ βλάβῃ τῆς

γεωργικῆς προόδου τῆς χώρας καὶ τῆς παντοίας ἀναπτύξεως τῶν ἐπαρχιῶν.

Ἐν συμπεράσματι οὐδεμία ἀπόλυτος ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν φροντίδα καὶ δαπάνην ἰδρύσεως ἐν Ἀθήναις Βιομηχανικοῦ Τμήματος, διότι τὰ ὀλίγα ἐν αὐταῖς ἐργοστάσια δύναται ἐπιφέρει αὐτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐν τῷ Ἐπίγειῳ. Αἰρουμένων δὲ οὕτω τῶν πρὸς ἴδρυσιν τούτου παρουσίαζομένων τόσων καὶ ποικίλων δυσχερειῶν θὰ καταστῇ εὐχερῆς ἢ σύνθεσις Σχεδίου πόλεως διὰ τὰς Ἀθήνας Κέντρον Διοικήσεως καὶ Ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως τῆς χώρας, τόπου εὐχαρίστου διαμονῆς καὶ συναντήσεως τῶν θαυμαστῶν τοῦ κάλους τοῦ ὀρθοῦτος καὶ τῶν μνημείων τριῶν χιλιετηρίδων πολιτισμοῦ.

Ἐκ τῶν Περιοδικῶν

Ἡ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΛΕΙΣ ΤΩΝ ΙΤΑΛΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Μετὰ τὴν Ἑλβετίαν ἦτις πραγματοποιεῖ εὐρὸν πρόγραμμα ἠλεκτροποιήσεως τῶν σιδηροδρόμων. Τὸ νέον πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῆς ἠλεκτρικῆς ἔλξεως ἐν Ἰταλίᾳ, τὸ καταρισθὲν ὑπὸ τῆς διοικήσεως τῶν σιδηροδρόμων ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτίθεται ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλφρέδου Δονάτι ἐν τῷ Bulletin de l'Association internationale des deschees de fer (Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.), προνοεῖ περὶ τῆς ἠλεκτροποιήσεως 4500 χιλιομέτρων γραμμῶν. Ἐκ τῶν ἔχουσῶν τὰς μεγαλειτέρας κλάσεις καὶ τὴν ἰσχυρωτέραν κινήσιν καὶ τῶν καταναλισκουσῶν τὴν σήμερον τὴν μεγαλειτέραν ποσότητα ἀνθρακος. Προὔπολογίζεται ὅτι διὰ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ προγράμματος τούτου θὰ ἐξοικονομῶνται περίπου 1.250 000 τόνων γαιανθράκων ἐτησίως καὶ ὅτι θὰ καταναλισκῶνται 600 ἑκατομμῖα ὠριακῶν χιλιοβάττων, δι' ἐγκαταστάσεως ὑδροηλεκτρικῶν σταθμῶν 180000 χιλιοβάττων.

Ἡ ἐκτέλεσις ἤρξατο ἤδη εἰς τὰς ἐξῆς γραμμάς: Γένοβα Πίζα, Βολωνία, Πιστοῖα Φλωρεντία, Βολωνία Φαεντία Φλωρεντία Πινερόλο Τόρρα Πέλλιτσε Βρικεράσιο Βάργκε Ρώμη Τίβολι Ρώμη Καρανὸ Νεττούνο.

Ἐν τῷ ἀναφερομένῳ ἄρθρῳ ἐκτίθενται τεχνικαὶ λεπτομέρειαι ἐπὶ τοῦ συστήματος διὰ τριφασικοῦ ρεύματος τὸ ὁποῖον ἐγινε παραδεκτόν, καὶ ἐπισκοποῦνται τὰ τεχνικὰ καὶ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἤδη ἐν ἐκμεταλλεύσει ἠλεκτρι-